

ตัวอย่างการใช้ภาษาบาลี

23 มีนาคม พ.ศ. 2564

หตฺถสฺส ภิกฺขเว สติ, อาทานนิกฺเขปนํ ปณฺณายติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! เมื่อมือทั้งหลายมีอยู่ การจับหรือการวางย่อมปรากฏให้เห็น

ปาเทสฺส สติ, อภิกฺกมปฏิกฺกโม ปณฺณายติ

เมื่อเท้าทั้งหลายมีอยู่ การก้าวไปหรือการถอยกลับย่อมปรากฏให้เห็น

ปพฺเพสฺส สติ, สมฺมิลฺลชนปฺสารถํ ปณฺณายติ

เมื่อข้อศอกข้อเท้าทั้งหลายมีอยู่ การคู้เข้าหรือการเหยียดออกย่อมปรากฏให้เห็น

กฺุจฺฉิสฺมํ สติ, ชีฆจฺฉาปิปาสา ปณฺณายติ

เมื่อท้องไส้มีอยู่ ความหิวหรือความกระหายย่อมปรากฏให้เห็น นี่ฉันใด

เอวเมว โข ภิกฺขเว

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! ข้อนี้ก็ฉันนั้น

จกฺขุสมฺปิ สติ

กล่าวคือ เมื่อจักขุมีอยู่

จกฺขุสมฺผลสฺสปจฺจยา อฺุปปชฺชติ อชฺฌตฺตํ สุขทุกขํ

เพราะจักขุสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

โสฺตสฺมํ สติ

เมื่อหูมีอยู่

โสฺตสฺมฺผลสฺสปจฺจยา อฺุปปชฺชติ อชฺฌตฺตํ สุขทุกขํ

เพราะโสฺตสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

ฆานสฺมํ สติ

เมื่อจมูกมีอยู่

ฆานสมฺผลสฺสปจฺจยา อฺุปปชฺชติ อชฺฌตฺตํ สุขทุกขํ

เพราะฆานสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

ชีวหาฯ สติ

เมื่อลิ้นมีอยู่

ชีวหาสมฺผลสฺสปจฺจยา อฺุปปชฺชติ อชฺฌตฺตํ สุขทุกขํ

เพราะชีวหาสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

กายสฺมํ สติ

เมื่อกายมีอยู่

กายสมผลสัจจยา อุปปชติ อหตตํ สุขทุกขํ

เพราะกายสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน

มนสมํ สติ

เมื่อใจมีอยู่

มโนสมผลสัจจยา อุปปชติ อหตตํ สุขทุกขํ

เพราะมโนสัมผัสนั้นเป็นปัจจัย ย่อมเกิดความสุขและทุกข์ขึ้นในตน ดังนี้

ทิจฺฐา มยา ภิกฺขเว ฉ ผลสยตนิกา นาม นิริยา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! นรก ชื่อฉผลสยตนิกา (คือนรกอันเป็นไปในการสัมผัสทางอายตนะ-
ทั้ง ๖) เราได้เห็นแล้ว

...